

« zurück blättern vor »

FAJNGOLT subst. m., ab 1529; auch *fajngelt*, *fajngold*, *fajnguld*, *fajngult*, *fangult*, *fejnguld*, *fejngold*, *fejngolt*, *fejngult*, *fengold*; ‘reines Gold, Blattgold’ – ‘czyste złoto, złoto płatkowe’: (1529) 1913 Wawel II 127, SPXVI *Matis Golczlor pro 4 libris fayngolth pro deaurandis rosis [...] recepit.* ◦ 1549 Brulion 71, SPXVI *Auricalcum iuxta cesores imaginum Phangult / flotho wyborne Vyzkult podله flotho.* ◦ (1597) 1961 InwMieszcz nr 301, SPXVI *szrebra malarskiego 12 bez ćwierci [...] Cwingultu albo strugultu ksiąg 10 bez ćwierci [...] fajngultu 1 ćwierć.* ◦ 1628 Złot. B.3., L *Złoto przednie Węgierskie, które pospolicie zowią fajngold, powinno być w ogniu tak dobrze probowane na kapeli, aż proba iego stanie Marc. Grad. 24.* ◦ 17. Jh. Haur, Sw *Blat fajngultu.* ◦ 1655–1687 MarkZap 2, SP17 *dał mi srebra 13 grzywien 1 łut, ktore Żydom na fajngelt przestychował.* ◦ (1721) 1724 VadeMed 177, SP17 *weźmi złota Malárskiego przedniego, ktore nazywaią fajngolt.* ◦ [LBel.] vor 1764 TR *fejngultem co wyzłoczyć.* – SPXVI, TR, L, Sw sowie BAN, TROI 1835, SPA 1916. ◦ **Var:** *fajngelt* subst. m., [einzQu.] 1655–1687 MarkZap 2, SP17; *fajngold* subst. m., [hapax] 1628 Złot. B.3., L – nur Sw (m.u.); *fajngolt* subst. m., (1529) 1913 Wawel II 127, SPXVI ◦ [LBel.] (1721) 1724 VadeMed 177, SP17 – SPXVI, L, Sw (m.u.); *fajnguld* subst. m. – L, Sw (m.u.); *fajngult* subst. m., (1597) 1961 InwMieszcz nr 301, SPXVI ◦ [LBel.] 17. Jh. Haur, Sw – SPXVI, Sw (m.u.); *fangult* subst. m., [hapax] 1549 Brulion 71, SPXVI – nur SPXVI; *fejnguld* subst. m. – Sw (m.u.) sowie BAN; *fejngold* subst. m. – Sw (m.u.) sowie BAN; *fejngolt* subst. m., [hapax] (1529) 1913 Wawel II 125, SPXVI – SPXVI, L, Sw (m.u.); *fejngult* subst. m. – TR; *fengold* subst. m. – TROI 1835. ◦ **Etym:** nhd. *Feingold* subst. n., ‘reines Gold’, GRI. ◦ **Konk:** *fajn* subst. m., bel. seit 1564–1565, SPXVI, zuerst geb. SWIL; *fejn* subst. m., bel. seit 1782, L, zuerst geb. TR. ♣ Das Wort ist wohl in der ersten Hälfte des 19. Jhs. ausgestorben. Poln. *fajgiel* ‘Rubel’ (Erstbeleg von 1897 (1950) bei DOROSZEWSKI, aber bereits gebucht bei Sw) hat mit *fajngolt* nichts zu tun (entgegen DOROSZEWSKI); es ist wohl dem jiddischen *fajgele* ‘Vogel’ zuzuordnen; so auch Sw. Vgl. †*fajnzylber*.

« zurück blättern vor »